

Falu tingsrätt
Box 102
791 23 FALUN

FALU TINGSRÄTT

Ink 2007-10-15
Akt. T 2999/05 3
Aktbil. 45

Yttrande i Falu tingsrätts mål T 2999/05 angående trafikskadeersättning efter kollision i en cirkulationsplats

Falu tingsrätt har i målet T 2999-05 angående en trafikolycka vid den så kallade origorondellen på Korsnäs vägen/Kungsgårdsvägen/Kopparvägen i Falun begärt yttrande över bestämmelserna i 3 kap. 26 och 43 § trafikförordningen (1998:1276), om sväng i vägkorsning respektive ändring av fordons placering i sidled. Den i målet aktuella platsen ligger inom Falu kommuns väghållningsområde.

Till platsen ansluter enligt parternas skisser fyra vägar. Runt rondellen i cirkulationsplatsen löper enligt skisserna en körbana med två markerade körfält skilda åt med en vägmarkering 4.1.1 mittlinje och körfältslinje. Vägmarkeringen går förbi cirkulationsplatsens frånfarter och tillfarter.

Väggkorsning – cirkulationsplats

Väggkorsning

Varken i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner eller i förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner är väggkorsning definierat. Ej heller trafikförordningen 1998:1276 eller dess föregångare, vägtrafikkungörelsen (1972:603), innehåller någon bestämning av begreppet väggkorsning. Inför vägtrafiklagstiftningen 1972 kommenterades detta i en departementspromemoria angående vissa definitioner till den nya vägtrafiklagstiftningen med:

”I vissa fall torde definitioner inte vara lämpliga eller behövliga .

Någon definition av begreppen fordonståg (motordrivet fordon med ett eller tillkopplade släpfordon) eller traktortåg (traktor med ett eller tillkopplade släpfordon) har inte ansetts behövlig.

Begreppet väggkorsning har inte definierats eller avgränsats, jfr 45 § 4 mom. andra stycket VTF. Eftersom de faktiska förhållandena i olika slag av väggkorsningar varierar avsevärt skulle en definition antingen bli så allmänt hållen att den knappast skulle ge någon ledning för tillämpningen eller också innehålla sådana bestämmingar som ofta skulle passa illa med hänsyn till förhållandena i de enskilda fallen. ”

Enligt Vägverkets uppfattning bör vid tveksamhet om en plats är en vägkorsning bedömas om en tillämpning av den enskilda regeln för vägkorsning i det enskilda fallet skulle passa illa.

Cirkulationsplats

Cirkulationsplatser skiljer sig från vägkorsningar i allmänhet genom att fordonsförarna när de kommer in i cirkulationsplatsen inte har något alternativ till att svänga höger och in på den bana som går runt rondellen i centrum av cirkulationsplatsen. De vägar som ansluter till cirkulationsplatserna går inte samman utan förbinds med varandra genom banan runt rondellen. Inne i cirkulationsplatserna har förarna endast alternativen att lämna cirkulationsplatsen åt höger eller att fortsätta rakt fram förbi avfarterna. Enligt Vägverkets uppfattning kan en normalt utformad cirkulationsplats ses som en väg som går runt en rondell. De fordon som befinner sig i cirkulationen runt rondellen kan komma från olika vägar. Inne i cirkulationsplatsen bör förarna bete sig på samma sätt oberoende av från vilken väg de har kommit in.

Enligt 3 kap. 26 § gäller

En förare får svänga i en vägkorsning endast om det kan ske utan fara eller onödigt hinder för andra som färdas i samma riktning. Särskild uppmärksamhet skall riktas på den bakomvarande trafiken.

Vid högersväng skall ett fordon föras så nära körbanans högra kant som lämpligen kan ske eller, om fordonet förs på vägrenen, så nära vägens högra kant som möjligt.

Vid vänstersväng skall ett fordon föras så nära körbanans mitt som möjligt eller, på körbana med enkelriktad trafik, så nära körbanans vänstra kant som möjligt.

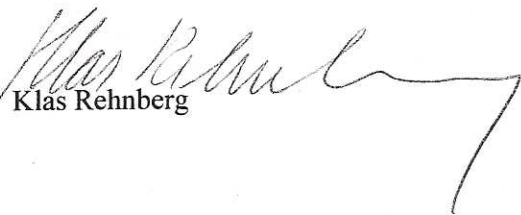
En sväng skall göras så att fordonet, när det lämnar vägkorsningen, befinner sig till höger på den körbana det förs in på.

Vägverket menar att i princip är bestämmelserna i 3 kap. 26 § tillämpliga även vid färd i en cirkulationsplats. Bestämmelserna medför att en förare kan välja höger körfält även om han avser passera mer än en utfart. I sammanhanget bör observeras att det i 3 kap. 27 § finns en specialregel för det fall att den körbana fordonet förs in på har två eller flera körfält i färdriktningen, som fallet är enligt skissen med tysk text.

I 3 kap. 43 § är byte av körfält upptaget som en exemplifiering av ändring av ett fordon's placering i sidled men bestämmelsen avser ändring av fordon's placering i sidled överhuvudtaget. Bestämmelsen medför att en trafikant som kör ut ur cirkulationen

från vänster körfält behöver vara särskilt uppmärksam mot fordon i höger körfält. I allmänhet har en trafikant, om bestämmelsen hindrar ändring av fordonets placering i sidled på ett ställe, möjlighet att genomföra ändringen längre fram eller senare. I cirkulationsplatser finns dessutom möjligheten att återkomma till samma plats genom att fortsätta runt i cirkulationen.

I förevarande fall är fråga om bestämmelsen är tillämplig på den som inne i cirkulationsplats ändrar fordonets placering i sidled. Vägverket menar att bestämmelsen i 3 kap 43 § trafikförordningen är tillämplig och att en förare i cirkulationsplatsen får ändra fordonets placering från det ena till det andra körfältet endast om det kan ske utan fara eller onödigt hinder för andra vägtrafikanter.

Klas Rehnberg